

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 16 stycznia 2019 r.

DIH-1.709.142.2018JS

DECYZJA DIH-1/ 6 /2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2164), po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Sawa Sawicki i Spółka Spółka Jawna z siedzibą w Grudziądzu od decyzji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy nr DT-67/2018 z 22 października 2018 r. (nr akt sprawy: DT.8361.146.2018), w przedmiocie wymierzenia ww. przedsiębiorcy kary pieniężnej w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu siedmiu partii artykułów rolno-spożywczych bez opakowań nieodpowiadających jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 14, 17 i 18 września 2018 r. przez inspektorów reprezentujących Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy, zwanego dalej „*Kujawsko-Pomorskim WIIH*”, w sklepie Rządzik 2 przy ul. Sobieskiego 5 w Grudziądzu, należącym do przedsiębiorcy Sawa Sawicki i Spółka Spółka Jawna z siedzibą w Grudziądzu zwanej dalej również „*stroną*”, sprawdzono m.in. prawidłowość przekazywania konsumentom obowiązkowych informacji o artykułach rolno-spożywczych oferowanych do sprzedaży luzem.

W wyniku powyższego stwierdzono, że spośród piętnastu partii przetworów mięsnych poddanych ocenie, siedem partii produktów o wartości 126,14 zł, oferowanych w miejscu sprzedaży pod nazwami, tj.:

- 1) **pasztetowa luksusowa**, w ilości 0,33 kg, w cenie sprzedaży 11,38 zł/kg o wartości 3,98 zł – (wg deklaracji producenta Zakładu Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych) „pasztet luksusowy, wędlina wieprzowa podrobowa parzona: pasztetowa w osłonce niejadalnej, o składnikach: mięso z głów wieprzowych, tłuszcz wieprzowy, woda, wątroba wieprzowa, skórki wieprzowe, kasza manna **z pszenicy**, skrobia ziemniaczana, przyprawy i ich ekstrakty, sól, emulgator: mono i diglicerydy kwasów tłuszczowych, regulatory kwasowości: mleczan potasu, octan potasu, białko **sojowe**, aromaty, stabilizator: cytryniany sodu, białko wieprzowe, wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy, przeciwutleniacz: kwas askorbinowy, substancja konserwująca: azotyn sodu. Zawartość składników wieprzowych 72,6%”;
- 2) **litewska**, w ilości 1,37 kg, w cenie sprzedaży 28,88 zł/kg o wartości 37,57 zł – (wg deklaracji producenta Animex Foods K1 Sp. z o.o. w Kutnie) „szynka „litewska” szynka wieprzowa wędzona parzona z połączonych kawałków mięsa z wodą dodaną. Osłonka wędliny jadalna kolagenowa wołowa. Składniki: mięso wieprzowe (69%), woda, sól, białko sojowe, stabilizatory (cytryniany sodu, difosforany, trifosforany, polifosforany), substancje zagęszczające (karagen, guma ksantanowa), glukoza, wzmacniacz smaku (glutaminian monosodowy), przeciwutleniacz (izoaskorbinian sodu), hydrolizat białka sojowego, ekstrakty przypraw, aromaty, substancja konserwująca (azotyn sodu)”;
- 3) **paluszki**, w ilości 0,73 kg, w cenie sprzedaży 12,48 zł/kg o wartości 9,11 zł – (wg deklaracji producenta Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego, Tadeusz Górski w Maruszy) „Paluszki wędlina wieprzowo-drobiowa drobno rozdrobniona, wędzona, parzona z dodatkiem cukru, gotowa do spożycia” o składzie: mięso wieprzowe 47,7%, woda, mięso z kurcząt 15,4%, tłuszcz wieprzowy, tkanka łączna wieprzowa, sól, białko SOJOWE, tkanka łączna drobiowa, cukry, tłuszcz drobiowy, tłuszcz roślinny (palmowy), bulion w proszku – hydrolizowane białko roślinne z kukurydzy i rzepaku, barwnik: koszenila, przeciwutleniacz: izoaskorbinian sodu, substancje stabilizujące difosforan disodowy, polifosforan sodowy, wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy, substancja konserwująca: azotyn sodu, regulator kwasowości: kwas cytrynowy, glukoza, fruktoza, aromaty, przyprawy i ekstrakty drożdży i przypraw;
- 4) **śląska**, w ilości 0,3 kg, w cenie sprzedaży 20,98 zł/kg o wartości 6,29 zł – (wg deklaracji producenta Zakładu Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych) „Kiełbasa śląska regionalna – kiełbasa drobiowo-wieprzowa drobno rozdrobniona wędzona,

parzona” o składzie: mięso -75% (z indyka 53%, wieprzowe 22%), woda, tłuszcz wieprzowy, skrobia, sól, skórki wieprzowe, błonnik grochowy, stabilizator: trifosforany, substancja zagęszczająca: karagen, białko wieprzowe, regulatory kwasowości: octan potasu, mleczan potasu, wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy, przyprawy i ich ekstrakty, przeciwutleniacz: askorbinian sodu, aromaty, substancja konserwująca: azotyn sodu, osłonka: jelito wieprzowe;

- 5) **kielb. z komina**, w ilości 0,95 kg, w cenie sprzedaży 13, 29 zł/kg o wartości 12,63 zł – (wg deklaracji producenta Kabanos Mirosław Kojs i Joanna Kojs – Kowalczyk Sp.j. w Jabłonce) „Kiełbasa z komina – kiełbasa drobno rozdrobiona, wieprzowa, drobiowa, parzona, wędzona z dodatkiem wody” o składzie mięso -68% (w tym mięso wieprzowe 53%, mięso drobiowe 15%), tłuszcz wieprzowy 18%, woda, sól, pieprz czarny, glukoza, wzmacniacz smaku E621, stabilizatory: E450, E451, cukier, aromaty, aromat dymu wędzarniczego, substancja zagęszczająca: E407A, białko zwierzęce (wieprzowe wołowe), przeciwutleniacz: E316, substancja konserwująca: E250;
- 6) **mazowiecka**, w ilości 0,43 kg, w cenie sprzedaży 17,98 zł/kg o wartości 7,73 zł – (wg deklaracji producenta Zakładu Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych) – „Kiełbasa wieprzowo-drobiowa drobno rozdrobniona, wędzona, parzona” o składzie: mięso wieprzowe (58,5%), mięso z indyka (16,3%), woda, tłuszcz wieprzowy, sól, białko SOJOWE, stabilizatory: trifosforany, polifosforany, difosforany, substancja zagęszczająca: karagen, białko wieprzowe, cukier, wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy, przyprawy, błonnik grochowy, skrobia, aromaty (zawierają MLEKO), przeciwutleniacze: izoaskorbinian sodu, askorbinian sodu, barwnik: koszenila , substancja konserwująca: azotyn sodu, jelito wieprzowe osłonka;
- 7) **szynka wędz.**, w ilości 2,038 kg, w cenie sprzedaży 22,98 zł/kg o wartości 46,83 zł - (wg deklaracji Wyprodukowano dla: Grupa Handlowa „Staropolskie Wędliny” Sp. z o.o. z Inowrocławia) – „Szynka wędzona. Wędzonka wieprzowa wędzona” o składzie: mięso wieprzowe 75%, woda, sól, białko sojowe i zwierzęce, maltodekstryna, glukoza, E-316 przeciwutleniacz, E-451i, E-450i stabilizatory, E-407 zagęstnik, E-331 emulgator;

nie odpowiadało jakości handlowej z uwagi na brak w miejscu sprzedaży, na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom:

- nazwy środka spożywczego w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011 (w przypadku wszystkich zakwestionowanych wędlin),

- nazwy albo imienia i nazwiska producenta (w przypadku wędlin wymienionych w punktach 1 i 2),
- wykazu składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia 1169/2011 z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (w przypadku wszystkich zakwestionowanych wędlin),

co naruszało wymagania określone odpowiednio w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz.U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”.

Powyższe ustalenia zostały udokumentowane w protokole kontroli z 18 września 2018 r. (nr akt: DT.8361.146.2018).

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 27 września 2018 r., Kujawsko-Pomorski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Sawa Sawicki i Spółka Spółka Jawna z siedzibą w Grudziądzu o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2164), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu siedmiu ww. partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Ponadto strona została wezwana do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2017.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień ograniczając się do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr DT-67/2018 z 22 października 2018 r. (nr akt sprawy: DT.8361.146.2018) wydaną na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, Kujawsko-Pomorski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Sawa Sawicki i Spółka Spółka Jawna z siedzibą w Grudziądzu, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu siedmiu ww. partii przetworów mięsnych, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

Pismem z 13 listopada 2018 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie:

- przepisów art. 40a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez wydanie zaskarżonej decyzji z naruszeniem przesłanek określonych w art. 40a ust. 5 tej ustawy i dokonanie błędnej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu, wielkości jego obrotów oraz przychodu, a także wartości kontrolowanych artykułów,

- przepisów art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, poprzez jego niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej pomimo niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia jak też braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności Spółki,
- przepisów art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), zwanego dalej „Kpa”, w zw. z art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej poprzez brak uzasadnienia w decyzji dlaczego zdaniem organu w niniejszej sprawie nie miał zastosowania art. 40a ust. 5c tej ustawy.

W uzasadnieniu do odwołania strona podniosła, że jej zdaniem organ pierwszej instancji dokonał błędnej oceny przesłanek, określonych w art. 40a ust. 5. W opinii strony wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych towarów nastąpiło przy niskim stopniu szkodliwości oraz niewielkim zakresie naruszenia, a brak uchybień w dotychczasowej działalności powinien być okolicznością łagodzącą, co zgodnie z art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej uprawniałoby organ do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej. Strona wskazała także, że łącznie oceniono 15 partii środków spożywczych o wartości 637,15 zł, a nieprawidłowości dotyczyły – jak to ujęła – „zaledwie 7 partii artykułów o znikomej” wartości 126,14 zł i w konsekwencji należało uznać, że doszło do niewielkiego zakresu naruszenia, o czym mowa w art. 40a ust. 5c. Według strony zostały spełnione wszystkie przesłanki odstąpienia przez organ od wymierzenia kary określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, lecz pomimo tego organ nie odstąpił od wymierzenia kary. Strona powołała się także na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 stycznia 2017 r. sygn. VI SA/Wa 1983/16.

Pismem z 30 listopada 2018 r., Prezes UOKiK poinformował ww. przedsiębiorcę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej

„rozporządzeniem 1169/2011”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Zgodnie natomiast z art. 3 pkt 5 ww. ustawy, jakością handlową to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się:

- nazwę środka spożywczego w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011,
- nazwę albo imię i nazwisko producenta,

- wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia 1169/2011 z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia.

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku oferowanych do sprzedaży luzem, w placówce należącej do strony, siedmiu ww. partii przetworów mięsnych na dotyczących ich wywieszkach lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom brak było informacji o: nazwie środka spożywczego, nazwie albo imieniu i nazwisku producenta oraz wykazie składników. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, Kujawsko-Pomorski WIIH zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia wymagań prawa żywnościowego w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, przy czym należy zaznaczyć, że kara ta została wymierzona w minimalnej wysokości tj. 500 zł.

Odwołując się od decyzji, strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, natomiast zarzuciła naruszenie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez jakoby błędną ocenę przesłanek określonych w tym przepisie. W uzasadnieniu do odwołania strona podniosła, że jej zdaniem wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych towarów nastąpiło przy niskim stopniu szkodliwości oraz niewielkim zakresie naruszenia, a brak uchybień w dotychczasowej działalności powinien być okolicznością łagodzącą. Strona wskazała także, że łącznie oceniono 15 partii środków spożywczych o wartości 637,15 zł, a nieprawidłowości dotyczyły – jak to ujęła – „zaledwie 7 partii artykułów o znikomej” wartości 126,14 zł i w konsekwencji należało uznać, że doszło do niewielkiego zakresu naruszenia.

Odnosząc się do powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, wbrew zarzutom strony wskazanym w odwołaniu, Kujawsko-Pomorski WIIH nie naruszył przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, zgodnie z którym organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Prezes UOKiK na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego stwierdził, że Kujawsko-Pomorski WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej.

Miarkując **stopień szkodliwości czynu**, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że oznakowanie niezawierające wszystkich wymaganych prawem informacji istotnie naruszało interesy konsumentów, bowiem w przypadku wyrobów oferowanych luzem, informacja umieszczona przy towarze stanowi praktycznie jedyne źródło wiedzy dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego. Kujawsko-Pomorski WIIH zasadnie uznał, że podstawowym obowiązkiem podmiotów gospodarczych oferujących produkty bez opakowań jest podawanie:

- prawidłowej nazwy środka spożywczego, która jest pierwszą informacją, trafiającą do świadomości konsumentów i powinna właściwie charakteryzować produkt, a więc pozwalać konsumentowi na rozpoznanie jego rodzaju i właściwości,
- nazwy albo imienia i nazwiska producenta, co może uniemożliwić pełną identyfikację produktu i odróżnienie go od innych produktów tego samego rodzaju, gdyż konsument może działać w zaufaniu do konkretnego wytwórcy i nabywać wytworzone przez niego produkty,
- wykazu składników, który ma niebagatelne znaczenie z punktu widzenia nabywcy, wobec ogromnego zróżnicowania produktów na rynku spożywczym. To właśnie wykaz zastosowanych składników jest wyróżnikiem ich jakości i pozwala konsumentowi wybrać te, których poszukuje. Zaniechanie udzielenia informacji o składnikach alergicznych ocenić należy natomiast w kategorii naruszenia interesów zdrowotnych konsumentów poprzez narażenie na utratę zdrowia, ponieważ informacje na temat obecności dodatków do żywności, substancji pomocniczych w przetwórstwie i innych substancji lub produktów, w których przypadku naukowo dowiedziono, że mogą powodować alergie lub reakcje nietolerancji, umożliwia konsumentom, szczególnie osobom cierpiącym na alergie lub nietolerancje pokarmowe, dokonywanie świadomych, bezpiecznych dla nich wyborów.

Zdaniem Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji słusznie stwierdził, że tworząc reguły oznakowania środków spożywczych sprzedawanych bez opakowań ustawodawca wskazał katalog informacji, które zapewnić mają swobodny, ale przede wszystkim świadomy

wybór konsumenta. Uchybienie każdemu z tych obowiązków ogranicza lub wyłącza ten wybór, w związku z tym przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych jak i zdrowotnych interesów konsumentów, a tego – wbrew opinii strony – nie można uznać jako niski stopień szkodliwości czynu.

Oceniając **zakres naruszenia**, organ pierwszej instancji prawidłowo uznał, że brak pełnej informacji o oferowanych produktach stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych towarów z wymogami polskiego, jak i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów. Uchybienia dotyczyły siedmiu partii ww. artykułów rolno-spożywczych i stanowiły utrudnienie dla konsumentów w zapoznaniu się z ich właściwościami. W tym zakresie postępowanie strony uniemożliwiło konsumentom dokonanie świadomych wyborów związanych ze spożywaną przez nich żywnością, z uwagi na niepełne oznakowanie produktów w miejscu ich sprzedaży. Zdaniem Prezesa UOKiK, bagatelizowanie przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości poprzez twierdzenie, że „zaledwie 7 partii” nie posiadało wymaganych informacji jest niewłaściwe szczególnie, że te siedem partii stanowiło prawie połowę (46,7 proc.) poddanych kontroli.

Ustalając przesłankę odwołująca się do **dotychczasowej działalności** podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji uwzględnił fakt, iż tego rodzaju naruszenia przedsiębiorca dopuścił się po raz pierwszy.

Wielkość obrotów oraz przychodu podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oceniono na podstawie przekazanego przez stronę oświadczenia oraz oświadczenia o skali prowadzonego przedsiębiorstwa, z których wynika, że w świetle ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.) strona należy do kategorii małych przedsiębiorców (art. 7 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy).

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych – łączna wartość zakwestionowanych niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wynosiła 126,14 zł.

Podkreślić należy, że w przedmiotowej sprawie stronie została wymierzona kara pieniężna w minimalnej wysokości wskazanej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 630,7 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. siedmiu partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 126,14 zł (tj. $5 \times 126,14$ zł).

Decyzja organu pierwszej instancji o wymierzeniu stronie kary była zatem słuszna i znajdowała oparcie w przepisach prawa. Prezes UOKiK zauważył, że wysokość tej sankcji – kwota 500 zł (słownie: pięćset złotych) – była prawidłowa i najniższa z możliwych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez Kujawsko-Pomorskiego WIIH art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej poprzez nieodstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK stwierdza, że nie jest on zasadny. Wskazać w pierwszej kolejności należy, że odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej – w przedmiotowej sprawie z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego niewłaściwej jakości handlowej – może nastąpić jedynie w przypadku stwierdzenia niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu. Są to ustawowe kryteria, których zaistnienie umożliwia organowi Inspekcji Handlowej odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, co jest jednak uprawnieniem organu, a nie jego obowiązkiem (podkreślenie Prezesa UOKiK). Decyzja wydana na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej ma więc charakter uznaniowy, co oznacza, że organ administracji przy ustalonym stanie faktycznym ma możliwość wyboru negatywnego albo pozytywnego dla strony sposobu rozstrzygnięcia sprawy. Może on, ale nie musi, odstąpić od wymierzenia kary, przy czym nawet stwierdzenie istnienia ustawowych przesłanek nie obliguje organu do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. Zatem ustalenie, że istnieją przyczyny, o których mowa w ww. przepisie, które uzasadniałyby ewentualne odstąpienie od wymierzenia kary, stanowi konieczną przesłankę do rozważenia możliwości jego zastosowania, jednak samo przez się nie stanowi bezwzględnego obowiązku organu do wydania decyzji pozytywnej dla strony.

Niezależnie od powyższego, analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Prezes UOKiK stwierdził, że w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. W ocenie Prezesa UOKiK strona niezasadnie bagatelizuje skutki nieprawidłowości stwierdzonych u niej podczas kontroli Kujawsko-Pomorskiego WIIH. Wbrew stanowisku strony nie można uznać, że stopień szkodliwości czynu był niski a zakres naruszenia niewielki, co szczegółowo zostało wyjaśnione zarówno w decyzji organu pierwszej instancji oraz niniejszej. Jeszcze raz należy podkreślić, że stwierdzone nieprawidłowości znacząco naruszały interes konsumenta.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji (umorzenia albo odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej), uznając, że w tym przypadku kara będzie skutecznym środkiem do skłonienia strony do przestrzegania obowiązującego prawa i zmiany jej nastawienia do wagi i rangi przepisów w ochronie interesów konsumentów.

Prezes UOKiK, stwierdził, że wymierzona stronie kara w najniższym możliwym wymiarze, jest adekwatna do stopnia szkodliwości i zakresu naruszenia. Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona kara jest więc właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające

jakości handlowej, a przy tym spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Odnosząc się do przywołanego przez stronę wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 stycznia 2017 r. sygn. VI SA/Wa 1983/16, Prezes UOKiK zauważa, że stosownie do wytycznych wynikających z powyższego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie organ pierwszej instancji zastosował i szczegółowo ocenił wszystkie przesłanki wskazane w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Organ drugiej instancji natomiast – także spójnie z treścią ww. wyroku – dokonał analizy w niniejszej sprawie, również pod kątem ewentualnego zastosowania art. 40a ust. 5c ww. ustawy. Prezes UOKiK, jak już podniósł wyżej w niniejszej decyzji, odnotowuje przy tym, że oceniając wytyczne miarkowania wysokości sankcji administracyjnej, Kujawsko-Pomorski WIIH w skarżonej decyzji prawidłowo i dowodnie argumentował w szczególności nieprzestrzeganie przez przedsiębiorcę podstawowych obowiązków w zakresie znakowania środków spożywczych oraz naruszenie interesów konsumentów i ograniczenie lub wyłączenie możliwości podejmowania przez konsumentów świadomych wyborów. Stąd też organ drugiej instancji stwierdza, że zważywszy na powyższą skalę naruszeń nie sposób uznać, że w niniejszej sprawie możliwe jest odnotowanie niskiego stopnia szkodliwości czynu czy niewielkiego zakresu naruszenia, a w konsekwencji odstąpić od wymierzenia kary administracyjnej.

Przedstawiona wyżej argumentacja wpływa na uznanie, że również zarzut naruszenia przez Kujawsko-Pomorskiego WIIH przepisów art. 107 § 3 Kpa jest bezprzedmiotowy, a decyzję wydaną przez organ pierwszej instancji należy uznać za prawidłową i zgodną z prawem. Tym samym Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji.

Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1302); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.), art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2164).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Sawa Sawicki i Spółka Sp.j.
ul. Miłoleśna 5 T,
86-300 Grudziądz
2. Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy
3. a/a